

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets indhold:

Lovforslaget indeholder følgende hovedpunkter:

I lovforslagets §§ 1-4 er der fastsat regler om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber. Efter forslaget skal partier, der i Grønland har været opstillet til det senest afholdte valg til Inatsisartut eller Folketinget aflægge regnskab over partiets indtægter og udgifter.

De politiske partiers regnskaber skal indeholde en række oplysninger om partiets landsorganisations indtægtsforhold, herunder om størrelsen af indtægter, der er modtaget fra det offentlige gennem reglerne om offentlig partistøtte, fra medlemmerne og andre private, fra internationale organisationer, fra kollektive private sammenslutninger, faglige organisationer, erhvervsvirksomheder, fonde og foreninger. Såfremt et parti i regnskabsåret, fra samme tilskudsyder har modtaget et eller flere tilskud, der tilsammen overstiger 10.000 kr., skal tilskudsyderens navn og adresse fremgå af regnskabet. Dette forudsætter, at partiet er bekendt med bidragsydernes identitet. Regnskabet skal endvidere indeholde oplysning om den samlede størrelse af eventuelle anonyme tilskud og om størrelsen på hvert enkelt anonymt tilskud på mere end 10.000 kr.

Regnskabspligten omfatter også partiets udgifter. Der er dog ikke fundet behov for at stille særlige krav til specifikation af udgifterne ud over de retningslinier, der allerede i dag følges ved udarbejdelsen af partiernes regnskaber, og som følger af god regnskabsskik.

Efter forslaget skal regnskaberne indsendes til Inatsisartut, der offentliggør regnskaberne, f.eks. ved at lægge disse ud på Inatsisartuts hjemmeside.

Formålet med denne del af lovforslaget er at sikre offentligheden indsigt i, hvem der finansierer partiers politiske virksomhed.

Virksomheder og interesseorganisationer m.v. kan naturligvis yde økonomiske bidrag til et parti ud fra rent idealistiske motiver. Det må imidlertid erkendes, at bidrag til politiske partier m.v. også kan være begrundet i snævre egeninteresser; at bidrag kan ydes i et forsøg på at opnå politisk indflydelse.

Ethvert parti er i sidste ende underlagt vælgernes dom. Det må være op til vælgerne at bedømme, om et parti i utilbørlig grad tilgodeser økonomiske bidragsydere ved at indrette sin politik og sine politiske dispositioner efter disse bidragsyderes interesser. Dette forudsætter imidlertid, at vælgerne har kendskab til, hvem der finansierer partiernes politiske virksomhed.

Man kan næppe hindre virksomheder eller interesseorganisationer m.v. i at forsøge at købe sig politisk velvilje, men man kan sikre, at det sker i fuld åbenhed, så vælgerne har mulighed for at bedømme, i hvilket omfang det enkelte parti er til fals.

Forslaget har således til formål at sikre den åbenhed, som er en grundlæggende forudsætning for et reelt demokrati.

Nogle partier har som led i deres opbygning selvstændige lokal- eller ungdomsafdelinger, der fuldt ud arbejder på frivilligt, ulønnet grundlag, og som det ikke vil være rimeligt at pålægge en særlig regnskabspligt. På denne baggrund foreslås det, at regnskabspligten alene skal gælde for partiets landsorganisation.

Dog bestemmes det i forslagens § 4, at lokal- og ungdomsafdelinger til et parti i nærmere bestemt omfang skal indberette bidrag fra private og fra organisationer og foreninger m.v., som afdelingen i årets løb har modtaget, til partiets landsorganisation, som i henhold til forslagens § 1, stk. 4, skal indarbejde disse oplysninger i en note til partiets årsregnskab.

Indberetningspligten gælder kun for lokal- og ungdomsafdelinger, som i et regnskabsår modtager bidrag fra private og fra organisationer og foreninger m.v., som tilsammen overstiger 40.000 kr. Få, om overhovedet nogen, lokal- og ungdomsforeninger forventes at modtage så store private bidrag, og i praksis forventes bestemmelsen om indberetningspligt derfor ikke at få betydning for lokal- og ungdomsafdelingerne.

Formålet med indberetningspligten er imidlertid at modvirke omgåelse af inatsisartutloven. Private, som ønsker at yde meget store økonomiske bidrag til et parti, og som ønsker, at partiet skal kende bidragsyderens identitet, skal ikke kunne skjule deres bidrag for offentligheden ved at give pengene til en lokalafdeling i stedet for til partiets landsorganisation.

Lovforslaget indeholder i § 5 regler om bødeansvar for overtrædelse af inatsisartutlovens bestemmelser.

Lovforslaget svarer i væsentligt omfang til de i Danmark gældende regler. Der henvises herved til den i Danmark gældende lov om private bidrag til politiske partier og offentliggørelse af politiske partiers regnskaber.

2. Økonomiske og administrative konsekvenser:

Lovforslaget forventes ikke at medføre udgifter eller administrative konsekvenser for det offentlige.

3. Høring:

Forslaget har ikke været udsendt i høring forud for fremsættelsen. Det foreslås, at forslagens andenbehandling udskydes til forårssamlingen 2012. Naalakkersuisut anmodes om i mellemtiden at foretage høring af relevante myndigheder og organisationer m.v. og at lade de indhentede høringssvar tilgå det behandlende inatsisartutudvalg, således at disse kan indgå i udvalgets behandling af forslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Bestemmelsen indeholder en pligt for partier, der i Grønland har været opstillet til det seneste valg til Inatsisartut eller Folketinget til at aflægge regnskab over partiets indtægter og udgifter. Regnskabspligten gælder kun for partiets landsorganisation. Lokalafdelinger er ikke omfattet af bestemmelsen, jf. dog § 4. Der er i bestemmelsen stillet særlige krav til specifikation af regnskabsrets indtægtsside. Regnskabet skal indeholde oplysning om størrelsen af de beløb, der hidrører fra hver af de grupper af indtægter, som er nævnt i § 1. Bidragsyder skal angives ved navn og med angivelse af adresse, hvis bidragsyders samlede tilskud inden for samme regnskabsår udgør mere end 10.000 kr.

Årsregnskabet skal i en supplerende note indeholde oplysninger, som partiets landsorganisation har modtaget i medfør af § 4, det vil sige oplysninger fra lokal- og ungdomsafdelinger af partiet om bidrag fra private og foreninger og organisationer m.v.

Til § 2

Regnskabsperioden er efter stk. 1 kalenderåret. Regnskabet skal ifølge stk. 2 underskrives af partiets ledelse og indeholde en erklæring om, at partiet ikke har haft andre indtægter end anført i regnskabet. Hvem der underskriver regnskabet og erklæringen afgøres i øvrigt efter partiets vedtægter.

Til § 3

Bestemmelsen indeholder en pligt for partiets ledelse til senest 6 måneder efter regnskabsårets afslutning at indsende en kopi af regnskabet til Inatsisartut, der offentliggør det. Formålet med kravet om offentliggørelse er at give offentligheden indsigt i, hvorledes de politiske partier tilvejebringer deres økonomiske midler. Regnskabet indsendes til Inatsisartut. Regnskabet skal ikke gennemgås, kontrolleres eller godkendes af Inatsisartut, men alene gøres tilgængeligt for offentligheden. Det er forventningen, at Inatsisartut offentliggør regnskaberne på Inatsisartuts hjemmeside.

Der påhviler i forvejen partier, som modtager tilskud til partiets arbejde i Inatsisartut i medfør af landstingsloven om økonomisk tilskud til politisk arbejde en forpligtelse til senest 30. juni at indsende revideret regnskab for det foregående år til Formandskabet for Inatsisartut. Der påhviler i forvejen Formandskabet en forpligtelse til efter modtagelsen at offentliggøre dette, jf. i det hele § 9, stk. 2, i Landstingslov nr. 1 af 31. maj 2001 om økonomisk tilskud til politisk arbejde, med senere ændringer.

Til § 4

Dog bestemmes det i forslaget § 4, at lokal- og ungdomsafdelinger til et parti i nærmere bestemt omfang skal indberette bidrag fra private og fra organisationer og foreninger m.v., som afdelingen i årets løb har modtaget, til partiets landsorganisation, som i henhold til forslaget § 1, stk. 4, skal indarbejde disse oplysninger i en note til partiets årsregnskab.

Indberetningspligten gælder kun for lokal- og ungdomsafdelinger, som i et regnskabsår fra private og fra organisationer og foreninger m.v. modtager bidrag, som tilsammen overstiger 40.000 kr.

Medlemskontingenter er ikke omfattet af bestemmelsen, idet bestemmelsen alene henviser til bidrag omfattet af § 1, stk. 1, nr. 3-4, men ikke nr. 2.

Indberetningerne skal omfatte bidragenes samlede større og den samlede størrelse af eventuelle anonyme bidrag. Indberetningerne skal endvidere omfatte oplysning om anonyme enkeltbidrag, som overstiger 10.000 kr.

Endelig skal indberetningen omfatte enkeltbidrag fra navngivne bidragsydere, men kun hvis den pågældende bidragsyder inden for samme år har ydet et eller flere bidrag, som tilsammen overstiger 10.000 kr. Indberetningen skal i givet fald, foruden beløbsstørrelse angive bidragsyderens navn og adresse.

De indberettede oplysninger optages i en supplerende note til det årsregnskab, som partiets landsorganisation i henhold til § 1 skal aflægge, og i henhold til § 3 indsende til Formandskabet for Inatsisartut med henblik på offentliggørelse heraf.

Til § 5

Der kan idømmes bøde for tilsidesættelse af et partis pligt til senest 6 måneder efter regnskabsårets slutning at indsende kopi af årsregnskabet til Inatsisartut, og for afgivelse af urigtige eller mangelfulde oplysninger i årsregnskabet.

Der kan endvidere idømmes bøde for tilsidesættelse af en partiledelses pligt til at underskrive årsregnskabet og for tilsidesættelse af kravet om, at årsregnskabet skal indeholde en erklæring om, at partiet ikke har haft andre indtægter end anført i årsregnskabet.

Der kan endelig idømmes bøde for tilsidesættelse af lokal- og ungdomsafdelingens pligt til senest 4 måneder efter kalenderårets afslutning at indsende nærmere angivne oplysninger til landsorganisationen, såfremt den pågældende afdeling i kalenderåret har modtaget bidrag, som i alt overstiger 40.000 kr., fra privatpersoner, eller fra internationale organisationer, kollektive private sammenslutninger, faglige organisationer, erhvervsorganisationer, fonde eller foreninger m.v. Tilsvarende kan der idømmes bøde for afgivelse af urigtige eller mangelfulde oplysninger til landsorganisationen.

Bødeansvar kan pålægges en partiorganisation, herunder også en lokal- eller ungdomsafdeling, bødeansvar efter bestemmelserne om juridiske personers ansvar i kapitel 5 i kriminalloven for Grønland.

Til § 6

Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2013. Regnskab efter § 1 indsendes første gang for regnskabsåret 2012.